

Τ Ε Λ Ι Κ Ο Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Ο – Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α**Της ομάδας εργασίας για το σύστημα δημοπράτησης «Μελέτη - Κατασκευή»**

Η Ομάδα Εργασίας, που συστήθηκε με την αριθμ. πρωτ. 87/15-2-2011 απόφαση του Υπουργού ΥΠΟΜΕΔΙ, με έργο τη διατύπωση προτάσεων προς τον Υπουργό ΥΠΟΜΕΔΙ, για θέσπιση κανόνων και ορίων στην εφαρμογή του τρόπου δημοπράτησης έργων με το σύστημα προσφοράς που περιλαμβάνει μελέτη και κατασκευή (άρθρο 8 ν. 3669/08), συνήλθε σε πέντε (5) αλληπαλλήλες συνεδριάσεις, στις **24-2-2011, 10-3-2011, 13-4-2011, 9-5-2011** και **9-6-2011**.

Στις συνεδριάσεις αυτές παρέστησαν τα μέλη της Ομάδας, όπως καταγράφονται στα αντίστοιχα πρακτικά, ενώ στην τρίτη και στην πέμπτη συνεδρίαση παρέστη και ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Έργων κ. Ι. Οικονομίδης.

Στην πρώτη από τις ανωτέρω συνεδριάσεις, όλα τα μέλη της Ομάδας τοποθετήθηκαν κατ' αρχήν επί του προς συζήτηση θέματος και κατέθεσαν τις απόψεις τους για το αν το σύστημα δημοπράτησης με μελέτη - κατασκευή πρέπει να καταργηθεί τελείως ή να διατηρηθεί, με περιορισμό και θέσπιση αυστηρότερων όρων για την εφαρμογή του.

Από τη σχετική συζήτηση καταδείχθηκε ότι οι εκπρόσωποι των εργοληπτικών οργανώσεων ΠΕΣΜΕΔΕ και ΠΕΣΕΔΕ είναι αντίθετοι με τη διατήρηση του συστήματος, γιατί αυτό δημιουργεί μεγάλα προβλήματα, λόγω της κακής εφαρμογής του, ενώ ο εκπρόσωπος του Ι.Ο.Κ. ζήτησε την τεκμηρίωση της ανάγκης διατήρησης του συστήματος.

Τα υπόλοιπα μέλη, αφού κατέθεσαν τους προβληματισμούς τους και συμφώνησαν ότι πράγματι πάσχει ο τρόπος εφαρμογής του συστήματος δημοπράτησης «Μ-Κ», υποστήριξαν την άποψη ότι το εν λόγω σύστημα δεν μπορεί να καταργηθεί εντελώς, δεδομένου ότι πράγματι υπάρχουν κατηγορίες έργων για τις οποίες είναι ενδεδειγμένος ο συγκεκριμένος τρόπος δημοπράτησης, ενώ για κάποια έργα, που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν.δ. 696/74, δεν προβλέπεται στάδιο οριστικής μελέτης.

Και σε αυτή την περίπτωση όμως, παρίσταται ανάγκη δραστικού περιορισμού της δυνατότητας εφαρμογής σε συγκεκριμένες κατηγορίες έργων, που είναι εξειδικευμένα και η όποια ρύθμιση πρέπει να είναι σαφής και περιοριστική και να περιβληθεί με ισχύ κανονιστικής πράξης, ύστερα από εξουσιοδότηση του Νόμου.

Η ρύθμιση αυτή θα αποτελέσει πυξίδα τόσο για το Σ.Δ.Ε., το οποίο καλείται να γνωμοδοτήσει για την αναγκαιότητα εφαρμογής του συστήματος σε πολλά και ποικίλα έργα όλων των φορέων του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, που εκτελούν δημόσια έργα, όσο και για τους φορείς αυτούς, που θα αναγκαστούν να περιορίσουν την επιδίωξη εφαρμογής του συστήματος στις συγκεκριμένες κατηγορίες έργων, με φειδώ και όχι ως τρόπο κάλυψης άλλων ελλείψεων προσωπικού ή οικονομικών πόρων.

Επίσης τα μέλη συμφώνησαν, κατ' αρχήν, ότι, σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να αποκλεισθεί το μεικτό σύστημα δημοπράτησης.

Τέλος συμφωνήθηκε να κατατεθούν, κατά το δυνατόν, τεκμηριωμένες απόψεις των μελών, που θα αποτελέσουν τη βάση συζήτησης στην επόμενη συνεδρίαση.

Κατά τη δεύτερη συνεδρίαση, κατατέθηκαν οι απόψεις των μελών της Ομάδας και συγκεκριμένα έγγραφη πρόταση από τον παριστάμενο εκπρόσωπο του ΣΑΤΕ (αναπλ. μέλος), ενώ έγινε εκ νέου τοποθέτηση των μελών επί της αναγκαιότητας διατήρησης του συστήματος δημοπράτησης «Μ-Κ» και επιβεβαιώθηκε ότι, η πλειοψηφία των μελών της Ομάδας, παρότι αντιλαμβάνεται τις αντιρρήσεις των εκπροσώπων ορισμένων εργοληπτικών οργανώσεων, που εμμένουν στην αρχική τους θέση για ολοσχερή κατάργηση του συστήματος, έχει την άποψη ότι το σύστημα αυτό δεν πρέπει να καταργηθεί, αλλά να περιοριστεί σημαντικά και να τεθούν αυστηρότεροι, σαφείς, συγκεκριμένοι και αντικειμενικοί όροι και προϋποθέσεις εφαρμογής του.

Αφού κατέληξε η Ομάδα στη θέση αυτή, αποφασίστηκε, για την καλύτερη και αποδοτικότερη λειτουργία της, να συσταθούν δύο υποομάδες, μία με τα μέλη που βρίσκονται στην Αθήνα και μία με τα μέλη που βρίσκονται ή μπορεί να συγκεντρώνονται στη Θεσσαλονίκη οι οποίες θα προβούν σε συγκεκριμένες προτάσεις, με καταγραφή των κατηγοριών των έργων, για τα οποία θα μπορεί να εφαρμόζεται το σύστημα «Μ-Κ», ώστε, μέσα από τη σύνθεση των απόψεων και των υπολοίπων μελών της, να καταλήξει η Ομάδα στο τελικό πόρισμά της, το οποίο και θα κατατεθεί στον Υπουργό.

Μάλιστα διευκρινίζεται η θέση της Ομάδας, ότι και στις κατηγορίες έργων που τελικά θα θεωρηθεί ότι δικαιολογούν την εφαρμογή του συστήματος, η εφαρμογή αυτή σε καμία περίπτωση δεν θα αποτελεί μονόδρομο, αλλά θα είναι δυναμική και κάθε φορά θα εξαρτάται από τη βούληση του φορέα κατασκευής, ο οποίος θα προχωρεί στη σχετική πρόταση συνεκτιμώντας μεταξύ των άλλων και το είδος και την πολυπλοκότητα του συγκεκριμένου έργου, βάσει των οποίων θα κρίνει και το Σ.Δ.Ε. αν συντρέχουν οι αναγκαίες προϋποθέσεις επιλογής του συγκεκριμένου συστήματος δημοπράτησης, οι οποίες και θα πρέπει να καθορισθούν ρητά στο νόμο.

Ύστερα από τα ανωτέρω αποφασίστηκε, στην επόμενη συνεδρίαση, ο υποομάδες να καταθέσουν συγκεκριμένες προτάσεις, που θα αποτελούν μια πρώτη προσέγγιση στο θέμα των κατηγοριών των έργων, στις οποίες θα μπορεί να εφαρμόζεται το σύστημα «μελέτη - κατασκευή».

Κατά την τρίτη συνεδρίαση, τα μέλη των δύο υποομάδων ενημέρωσαν την Ομάδα Εργασίας για τις προσεγγίσεις του θέματος, το οποίο επεξεργάστηκαν, ενημερώνοντας παράλληλα και τον παριστάμενο κ. Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Έργων.

Ο τελευταίος μεταφέροντας τη βούληση της Πολιτείας, που εκφράζεται με το προωθούμενο νέο νομοθετικό πλαίσιο για την αναμόρφωση του συστήματος μελέτης και κατασκευής των δημοσίων έργων, συμφωνώντας με τη βασική αρχή της πλειοψηφίας των μελών της Ομάδας για τη διατήρηση του συστήματος δημοπράτησης «μελέτη - κατασκευή», υπό αυστηρότερους και συγκεκριμένα καθορισμένους όρους και προϋποθέσεις και για ορισμένες κατηγορίες έργων.

Ως προς τις κατηγορίες έργων για τις οποίες θα προταθεί η δυνατότητα εφαρμογής του συστήματος, η πρώτη προσέγγιση οδηγεί στην πρόταση να περιληφθούν τα έργα εκείνα που περιλαμβάνουν μετρήσιμους στόχους ή "πατέντες" και τέτοια θα μπορούσαν να είναι εκείνα που περιλαμβάνουν επεξεργασία ιλύος (κομποστοποίηση), διαχείριση αποβλήτων, διαχείριση νερού, ενεργειακά έργα, ενώ υπό συζήτηση παρέμεινε η αντιμετώπιση των περιπτώσεων ΧΥΤΑ - ΧΥΤΥ.

Εξάλλου, η Ομάδα φαίνεται να καταλήγει στον απόλυτο αποκλεισμό ορισμένων κατηγοριών έργων, όπως αναπλάσεις, φυτοτεχνικά, οδοποιία, αρχιτεκτονικά – κτιριακά.

Επίσης στην ίδια συνεδρίαση τέθηκαν και άλλα θέματα, που είναι στενά συνδεδεμένα με το υπό συζήτηση θέμα, όπως οι προδιαγραφές, οι επιτροπές επιλογής κ.λπ. και προτάθηκε να κατατεθούν οι απόψεις της Ομάδας και για τα θέματα αυτά, μολονότι ξεφεύγουν από το στενό πλαίσιο του συστήματος δημοπράτησης, ώστε να υπάρχει ολοκληρωμένη πρόταση.

Κατά την τέταρτη συνεδρίαση η Ομάδα Εργασίας απασχολήθηκε με το σχολιασμό και τη διαμόρφωση της διατύπωσης των υπομνημάτων που είχαν ανταλλαγή μεταξύ των μελών των υποομάδων, αφού έλαβαν υπόψη τους και τις κατατεθείσες απόψεις άλλων μελών, όπως των εκπροσώπων του ΣΑΤΕ και της ΠΕΣΕΔΕ, από πλευράς εργοληπτικών οργανώσεων, καθώς και του εκπροσώπου της Μονάδας Τεχνικής Υποστήριξης του ΥΠΕΚΑ/ΜΟΔ, με στόχο να καταλήξουν σε συγκεκριμένο κείμενο, που θα αποτελέσει τη βάση για τη διαμόρφωση της τελικής πρότασης της Ομάδας, σχετικά με το σύστημα δημοπράτησης «μελέτη – κατασκευή».

Παράλληλα συνεχίστηκε η ανταλλαγή απόψεων γύρω από τα λοιπά συναφή θέματα, ενώ προτάθηκε, στο τελικό κείμενο, να υπάρξει συσχετισμός του συστήματος Μ-Κ με τη διαδικασία "pass or fail", η εφαρμογή της οποίας κρίθηκε ότι θα μπορούσε να οδηγήσει σε σημαντική μείωση της ανάγκης εφαρμογής του συστήματος «μελέτη – κατασκευή».

Κατόπιν αυτών, στην τελευταία πέμπτη συνεδρίαση η Ομάδα Εργασίας, έχοντας τα τελικά κείμενα των προτάσεων, προέβη στις τελευταίες παρατηρήσεις, καθώς και σε διορθωτικές παρεμβάσεις, κυρίως από νομοτεχνικής πλευράς, καθώς στο κείμενο συμπερασμάτων περιλαμβάνονται και τροποποιητικά κείμενα των ισχυουσών διατάξεων του νόμου, καταλήγοντας στο τελικό πόρισμα – πρόταση, που θα κατατεθεί στον Υπουργό ΥΠΟΜΕΔΙ και το οποίο αποτελεί σύνθεση των απόψεων όλων των μελών της Ομάδας.

Το πόρισμα (συμπεράσματα) αυτό έχει ως εξής:

<p style="text-align: center;">«Συμπεράσματα της Ομάδας Εργασίας του Υπουργείου ΥΠΟ.ΜΕ.ΔΙ. για το σύστημα Μελέτη Κατασκευή</p>

Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών της Ομάδας Εργασίας κρίθηκε ότι το σύστημα "μελέτη – κατασκευή" **πρέπει μεν να διατηρηθεί**, αφού δίδει λύσεις σε περιπτώσεις που δεν είναι δυνατόν να προδιαγραφεί μονοσήμαντα η τεχνική λύση και να γίνει δημοπράτηση με συμπλήρωση τιμολογίου, **αλλά παράλληλα να εφαρμόζεται σε πολύ περιορισμένα είδη έργων**. Εξ άλλου, το σύστημα αυτό εφαρμόζεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την αντιμετώπιση αντίστοιχων περιπτώσεων. Επί της ανωτέρω πρότασης διαφωνεί η ΠΕΣΕΔΕ που προτείνει την πλήρη κατάργηση του συστήματος.

Διαπιστώθηκε ταυτόχρονα σύμφωνη γνώμη του συνόλου της ομάδας εργασίας για τον **αυστηρό περιορισμό της εφαρμογής του συστήματος μελέτη – κατασκευή (Μ-Κ)**. Η αναγκαιότητα αυτή προκύπτει κύρια εξαιτίας του τρόπου εφαρμογής του συστήματος, των αδυναμιών και του ελλείμματος διαφάνειας που διαπιστώθηκε σε πληθώρα έργων (ανεξαρτήτως των

χαρακτηριστικών του κυρίου του έργου ή της Διευθύνουσας Υπηρεσίας).

Παρά τη διαπιστωμένη προσπάθεια του Τεχνικού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων (τμήμα κατασκευών) τα τελευταία χρόνια, να περιορίσει την εφαρμογή του συστήματος, κρίνεται απαραίτητο ο περιορισμός αυτός να περιβληθεί και να υποστηριχθεί με θεσμικές ρυθμίσεις και με επίσημες κατευθυντήριες οδηγίες.

Στόχος είναι η ένταξη ενός έργου στο σύστημα να μην υπόκειται σε πολιτικές ή προσωπικές (και άρα υποκειμενικές και πιθανά μη ισότιμες) επιλογές και συγκυρίες και να υπάρχουν μονοσήμαντα και συγκεκριμένα καθορισμένα κριτήρια για την ένταξη έργων στο σύστημα Μ-Κ.

Για τους λόγους αυτούς προτείνεται η συνέχιση της εφαρμογής του, ως απαραίτητη και χρήσιμη, στις περιπτώσεις των έργων που περιλαμβάνουν ειδική τεχνογνωσία και/ή στοχεύουν στην επίτευξη καθορισμένων στόχων επεξεργασίας (process – treatment).

Με βάση την ανωτέρω κοινή άποψη, και εφόσον εκτιμήθηκε ως μη σκόπιμη η κατάργηση του συστήματος, λαμβανομένης υπόψη της αντίρρησης της ΠΕΣΕΔΕ, στόχο της Ομάδας Εργασίας αποτέλεσε η επεξεργασία προτάσεων για τον αυστηρό περιορισμό της εφαρμογής του και την αποφυγή εκμετάλλευσης των αδυναμιών του. Απαραίτητη για τα ανωτέρω θεωρείται η θεσμική ρύθμιση στο ανώτερο δυνατό επίπεδο, όλων των αποφάσεων της Ομάδας Εργασίας.

Θέματα επί των οποίων απαιτούνται και προτάθηκαν αλλαγές είναι:

- Ο περιορισμένος κατάλογος κατηγοριών έργων που δύναται να εισαχθούν στο σύστημα Μ-Κ
- Η μη φωτογραφική περιγραφή τεχνολογίας ή εξοπλισμού στην προμελέτη των έργων του συστήματος Μ-Κ
- Ο πιθανός συνδυασμός του συστήματος Μ-Κ με το σύστημα οικονομικής προσφοράς (μικτό σύστημα)
- Η τεκμηρίωση και ποσοτικοποίηση της βαθμολογίας της τεχνικής προσφοράς
- Η σύνθεση της Επιτροπής Διαγωνισμού
- Οι ελλείψεις του θεσμικού πλαισίου μελετών όσον αφορά στα περιεχόμενα των μελετών και στις προδιαγραφές μελετών, που συντελούν στη συνέχεια εφαρμογής και σε αδυναμίες του συστήματος Μ-Κ

Παρά τη δημιουργία καταλόγου έργων στα οποία θα δύναται να εφαρμοστεί το σύστημα Μ-Κ, το θεσμικό πλαίσιο πρέπει σαφώς να προβλέπει και να επιτρέπει τη δυνατότητα δημοπράτησης έργων και αυτών των κατηγοριών με οικονομική προσφορά και οριστική μελέτη.

Είναι επιλογή του κυρίου του έργου στον προκαταρκτικό σχεδιασμό του έργου (ή στην Προμελέτη, πάντως όχι στην Οριστική) να αποφασίσει αν θα αιτηθεί την ένταξη του έργου στο σύστημα Μ-Κ, μετά από τη σύμφωνη γνώμη του Τ.Σ.Δ.Ε., ή αν θα ολοκληρώσει την εκπόνηση οριστικής μελέτης και θα προχωρήσει στη δημοπράτηση του έργου.

Για τη δημιουργία **καταλόγου έργων** στα οποία δύναται να εφαρμοστεί το σύστημα “μελέτη – κατασκευή” προτείνεται η εισαγωγή ρύθμισης – πρόβλεψης στο υπό σύνταξη νομοσχέδιο, με το οποίο τροποποιούνται μεταξύ των άλλων και διατάξεις του Ν. 3669/08 για τα Δημόσια Έργα, όπου θα προβλέπεται η έκδοση Υπουργικής Απόφασης η οποία θα περιλαμβάνει τον υπόψη κατάλογο με κατηγορίες (είδη) έργων στα οποία δύναται να εφαρμοστεί το σύστημα Μ-Κ.

Παράλληλα πρέπει να υπάρξουν ρυθμίσεις και για τα υπόλοιπα θέματα που τίγονται στο πόρισμα της παρούσας Ο.Ε. (όπως η σύνθεση των επιτροπών διαγωνισμού, ο τρόπος βαθμολόγησης των τεχνικών προσφορών, οι εναλλακτικές τεχνικές λύσεις στην προμελέτη, κο.κ.).

Επισημαίνεται ότι εκτός από την ένταξη στο σύστημα Μ-Κ θα μπορούσε να εξετασθεί και η

περίπτωση δημοπράτησης ενός έργου **με την πρόβλεψη πρόσθετου όρου** στη διακήρυξη, και συγκεκριμένα τη συμπλήρωση πίνακα προσφερόμενου εξοπλισμού, ο οποίος πρέπει να διέπεται από προϋποθέσεις αποδεκτού ή μη (**pass or fail**). Δηλαδή, ο διαγωνιζόμενος να συνεχίζει στο διαγωνισμό και να ανοίγεται η οικονομική του προσφορά, εφόσον ο εξοπλισμός που προσφέρει για να ενσωματωθεί στο έργο βρίσκεται αποδεδειγμένα εντός των ορίων και των προδιαγραφών που έχουν τεθεί από τη μελέτη του έργου και χωρίς να αξιολογείται και βαθμολογείται περαιτέρω ο εξοπλισμός αυτός. Π.χ. οι αντλίες να λειτουργούν με στροφές εντός ορισμένων ορίων, να έχουν συγκεκριμένη ιπποδύναμη κλπ.

Εκτιμάται ότι η θεσμοθέτηση και υιοθέτηση αυτού του συστήματος θα μπορούσε να περιορίσει δραστικά τη χρήση του συστήματος «μελέτη-κατασκευή» και θα μετέτρεπε πολλούς σχετικούς διαγωνισμούς σε μειοδοτικούς.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Πιο συγκεκριμένα προτείνονται :

1. Νομοθετική ρύθμιση είτε στο νέο νόμο για τη Μεταρρύθμιση του Συστήματος Ανάθεσης και Εκτέλεσης συμβάσεων Μελετών και Δημοσίων Έργων (τροποποίηση του Ν. 3669/08, άρθρο 8), είτε απευθείας σε άλλο κείμενο νόμου, ως εξής:

«.....

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 8 του ν. 3669/2008 τροποποιείται και αντικαθίσταται ως εξής:

Το σύστημα προσφοράς μελέτης και κατασκευής δύναται να εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις έργων που απαιτούν ειδικούς τρόπους κατασκευής ή μεθόδους που καλύπτονται από τεχνογνωσίες ή άλλα κατοχυρωμένα δικαιώματα ή στις περιπτώσεις έργων που δεν προβλέπεται φάση οριστικής μελέτης από το σχετικό θεσμικό πλαίσιο μέχρι την ημέρα θεώρησης της προμελέτης αυτού. Για την εφαρμογή του συστήματος αυτού σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση απαιτείται προηγούμενη απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του τεχνικού συμβουλίου κατασκευών του Υπουργείου, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Κατασκευών της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Υ.ΜΕ.ΔΙ. καθορίζονται τα είδη των τεχνικών έργων, που πληρούν τις ανωτέρω προϋποθέσεις και δύναται να δημοπρατούνται με το σύστημα μελέτη κατασκευή

.....»

2. Η ομάδα εργασίας θεωρεί άμεσα αναγκαίο τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου των προδιαγραφών εκπόνησης μελετών, όπως ισχύει σήμερα, τον καθορισμό όλων των σταδίων για όλες τις κατηγορίες έργων και τον καθορισμό προδιαγραφών για όλα τα στάδια (τροποποίηση-επικαιροποίηση κλπ. του ΠΔ 696/74 , όπως ισχύει σήμερα ή κατάργησή του και αντικατάσταση από νεώτερο πλαίσιο).

Είναι σκόπιμο να προβλεφθεί **ιδιαίτερη περίπτωση για τη σύνταξη προδιαγραφών έργων που πρόκειται να δημοπρατηθούν με το σύστημα Μ-Κ**, καθώς και ρυθμίσεις – υποχρεώσεις των μελετητών που να αποκλείουν οποιονδήποτε περιορισμό του ανταγωνισμού στη φάση της δημοπράτησης.

3. Η Ομάδα Εργασίας προτείνει τον κάτωθι κατάλογο κατηγοριών Έργων στα οποία μετά από σύμφωνη γνώμη του Τ.Σ.Δ.Ε. και απόφαση Υπουργού δύναται να εφαρμόζεται το σύστημα Μελέτη - Κατασκευή:

- Επεξεργασία Υγρών Αποβλήτων
- Επεξεργασία Νερού
- Επεξεργασία Στερεών Αποβλήτων και ΟΕΔΑ (ολοκληρωμένες εγκαταστάσεις διαχείρισης απορριμμάτων)
- Ενεργειακά Έργα
- Χώροι Υγειονομικής Ταφής

Οι ανωτέρω κατηγορίες έργων προτείνεται να περιληφθούν στην σχετική ΥΑ που θα υποστηρίξει το έργο του ΤΣΔΕ.

Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να προτείνεται ένα έργο για κατασκευή με το σύστημα Μ-Κ όταν με αυτό επιδιώκεται η εξεύρεση ιδεών. Αυτό είναι αντικείμενο αρχιτεκτονικών (ή άλλων αντίστοιχων) διαγωνισμών (βλ. και περίπτωση ανάθεσης προκαταρκτικών μελετών με τη διαδικασία του άρθρου 6 του Ν.3316/2005), με βάση τους οποίους ο Κύριος του Έργου **αποφασίζει τί ακριβώς θέλει να κάνει, πριν από τη δημοπράτηση.**

Επίσης τα έργα αποχέτευσης σε συνθήκες κενού προτείνεται να δημοπρατούντα με το σύστημα pass or fail, όπως περιγράφεται ανωτέρω.

Προσοχή

Οι **επεκτάσεις έργων** όλων των ανωτέρω κατηγοριών δεν θα πρέπει να εντάσσονται στο σύστημα μελέτη – κατασκευή, εφόσον τα θέματα μελέτης έχουν επιλυθεί στο πρώτο στάδιο διαγωνισμού.

Στα πλαίσια αυτά προτάθηκε επίσης το Τ.Σ.Δ.Ε. (τμήμα μελετών) να γνωμοδοτεί επί των προμελετών των προς ένταξη έργων στο σύστημα Μ-Κ, ώστε να περιοριστεί η πιθανότητα «φωτογραφικής» ή ελλιπούς μελέτης.

4. Η Ομάδα Εργασίας εισηγείται ομόφωνα να απαγορευτεί ρητά και πλήρως με νομοθετική ρύθμιση το μικτό σύστημα, δηλαδή η ενιαία δημοπράτηση τμήματος έργου με Μ-Κ και τμήματος έργου με οικονομική προσφορά. Όταν για τμήμα του έργου απαιτείται η εφαρμογή του συστήματος Μελέτη-Κατασκευή, το τμήμα αυτό θα δημοπρατείται χωριστά.

5. Όσον αφορά στη στελέχωση και στην υποστήριξη των Επιτροπών Διαγωνισμού και γενικά του Κυρίου του έργου προτείνεται :

- Η **δημιουργία καταλόγων στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης και των εκπροσώπων φορέων**, με αποδεδειγμένη γνώση και εμπειρία σε ειδικές κατηγορίες έργων (αυτών που δύναται να ενταχθούν στο σύστημα Μ-Κ), εκ των οποίων καταλόγων θα κληρώνονται τα μέλη για τις επιτροπές διαγωνισμού των αντίστοιχων έργων. Στα πλαίσια αυτά θα πρέπει να προβλεφθεί ειδική εκπαίδευση των στελεχών αυτών όσον αφορά τον τρόπο διενέργειας διαγωνισμών με το σύστημα Μ-Κ. Οι επιτροπές διαγωνισμού θα πρέπει να αποτελούνται κατά 100% από μέλη που θα προέρχονται από κλήρωση.
- Η συμμετοχή – προσθήκη **ειδικών επιστημόνων** στις Επιτροπές Διαγωνισμού με απόφαση του κυρίου του έργου που θα επικουρούν την τεχνική αξιολόγηση των προσφορών, με δικαίωμα ψήφου ή όχι.

➤ Η εγκατάσταση **Τεχνικού Συμβούλου** του Έργου, πριν από τη δημοπράτηση των υποέργων κατασκευής (οι δαπάνες είναι επιλέξιμες από το ΕΠΠΕΡΑΑ).

6. Όσον αφορά στη διαδικασία και στη μεθοδολογία βαθμολόγησης των έργων Μ – Κ προτείνεται :

- Να καθορισθούν **αντικειμενικά κριτήρια βαθμολόγησης** που θα συνδέονται με τις προδιαγραφές των σταδίων μελετών (εδάφιο 8 παρούσης έκθεσης). Η βαθμολόγηση θα πρέπει να συνδέεται με συγκεκριμένα, μετρήσιμα, τεχνικά – λειτουργικά και οικονομικά μεγέθη και οι αναφορές – συγκρίσεις με τεχνικές προδιαγραφές θα γίνονται με αναγνωρισμένα πρότυπα (ΕΛΟΤ, EN, DIN, ISO κλπ).
- **Να μην επιτρέπονται γενικόλογα κριτήρια** στην αξιολόγηση της Μ – Κ (πχ. Αισθητικά, διαμόρφωση περιβάλλοντα χώρου κλπ).
- Τα κριτήρια αξιολόγησης **να ελέγχονται** από το Τ.Σ.Δ.Ε. και να υπακούουν σε συγκεκριμένο πρότυπο διακήρυξης που θα προετοιμαστεί και θα δημοσιευτεί από το Υπουργείο ΥΠΟΜΕΔΙ (πχ. σε εγκύκλιο). Εφόσον ο κατάλογος των κατηγοριών έργων που δύναται να ενταχθούν στο σύστημα Μ-Κ έχει περιοριστεί σημαντικά, τα έργα είναι σχετικά και ομοειδή και μπορεί να επιτευχθεί ομαδοποίηση κριτηρίων που μπορεί να προετοιμαστεί από σχετική μελέτη που θα προκηρύξει το Υπουργείο. Στην πρότυπη διακήρυξη που θα παραχθεί να τυποποιηθεί η κλίμακα βαθμολογίας με ποσοτικά κριτήρια και μόνο (π.χ. η διαφορά κόστους λειτουργίας να βαθμολογείται με Χ μονάδες για κάθε 1%).
- Να υποχρεούται η επιτροπή να συντάσσει **πίνακα αιτιολόγησης της βαθμολογίας**. Να απαγορευθεί η μεθοδολογία βαθμολόγησης με «μέσο όρο» των βαθμών όλων των μελών της επιτροπής σε κάθε παράμετρο βαθμολόγησης -αξιολόγησης. Οι μέσοι όροι δεν αιτιολογούνται και χάνεται η ατομική ευθύνη του κάθε μέλους της επιτροπής.
- Τα κριτήρια βαθμολόγησης και οι απαραίτατοι όροι (επόμενη παράγραφος) να προτείνονται από τον κύριο του έργου, τον μελετητή του έργου και τον Τεχνικό Σύμβουλο (εφόσον υπάρχει), με βάση τις **σχετικές οδηγίες (πχ. Εγκύκλιος)** που θα εκδοθούν από το Υπουργείο ΥΠΟ.ΜΕ.ΔΙ. και στη συνέχεια να εγκρίνονται από το Υπουργείο μετά από γνωμάτευση του Τ.Σ.Δ.Ε., μαζί με την έγκριση της μεθόδου δημοπράτησης.

7. Η έννοια “συμμόρφωση με τις προδιαγραφές” (α’ φάση αξιολόγησης), θα πρέπει να μετατραπεί σε “**συμμόρφωση με τους απαραίτατους όρους**”, οι οποίοι πρέπει να είναι περιορισμένου αριθμού, απολύτως ορισμένοι και καταγεγραμμένοι σε ιδιαίτερο πίνακα. Οι απαραίτατοι όροι πρέπει να συμμορφώνονται με την έγκριση περιβαλλοντικών όρων και την προμελέτη του έργου. Αν είναι απαραίτητη η παραπομπή των απαραίτων όρων σε τεχνικές προδιαγραφές, αυτές να είναι αποκλειστικά διεθνώς αναγνωρισμένοι κανονισμοί και προδιαγραφές όπως ΕΛΟΤ, EN, DIN, ISO, ASME, API κλπ.

Η μελέτη ενός έργου που πρόκειται να δημοπρατηθεί με το σύστημα Μ-Κ πρέπει να υπακούει σε ιδιαίτερες προδιαγραφές (δεν είναι το ίδιο να συντάσσεται Προμελέτη για ένα έργο όταν θα ακολουθήσει Οριστική μελέτη και όταν συντάσσεται Προμελέτη για να δημοπρατηθεί το έργο σαν Μ-Κ). Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων οι μελέτες αυτές είναι προωθημένες προμελέτες, σε επίπεδο οριστικής, εφόσον τροφοδοτούν και τροφοδοτούνται από τη ΜΠΕ και την ΕΠΟ.

Γενικά, η επιτυχής εξέλιξη μιας εργολαβίας που προκηρύσσεται με το σύστημα «μελέτη-κατασκευή» προϋποθέτει «έντεχνη» σύνταξη των τευχών δημοπράτησης. Τα Τεύχη Δημοπράτησης θα πρέπει να περιέχουν σαφείς απαιτήσεις. Πρέπει να περιλαμβάνουν, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, φόρμες για συμπλήρωση, ώστε να κατευθύνουν τον τρόπο παρουσίασης

των προσφερόμενων επί μέρους στοιχείων του έργου και να είναι εύκολη η συγκριτική αξιολόγησή τους.

8. Για να επιτραπεί η σύνταξη μελετών προσφοράς που θα εξασφαλίζουν τον υγιή ανταγωνισμό και την ποιότητα του έργου προτείνεται η δημοσίευση της περίληψης της διακήρυξης να προηγείται **κατά 61 ημέρες τουλάχιστον** της ημερομηνίας διαγωνισμού και να είναι απαραίτητως διαθέσιμα τα τεύχη από την ημερομηνία δημοσίευσης. Οι προκηρύξεις αυτές θα πρέπει να αναρτώνται σε **ειδική κατηγορία του «Διαύγεια»**, όπως επίσης και οι αποφάσεις έγκρισης του συστήματος Μ-Κ για κάθε έργο καθώς και οι αποφάσεις έγκρισης των τευχών. Μετά την έγκριση των τευχών να επιτρέπεται η λήψη αντιγράφων των τευχών εντός 6 ημερών από την αίτησή του κάθε ενδιαφερόμενου με δαπάνες του. Να προβλεφθούν πειθαρχικές κυρώσεις για μελετητές ή υπηρεσιακούς παράγοντες, που κυκλοφορούν τα τεύχη έξω από τις παραπάνω διαδικασίες.

Με εγκύκλιο να προσδιορίζεται το **περιεχόμενο των μελετών** που συνοδεύουν τις Προσφορές. Πρέπει να προσδιοριστεί ότι το πνεύμα της υποβολής μελέτης με την προσφορά εργολάβου είναι να περιγραφεί με σαφή τρόπο το είδος των προσφερόμενων έργων και να καθίσταται σαφές ότι ο προσφέρων έχει εκτιμήσει με πολύ καλή προσέγγιση, τεχνικά και οικονομικά, τις εργασίες του πλήρους τεχνικού αντικειμένου. Να αποφεύγονται υπερβολές του τύπου *«ζητείται η υποβολή στατικής μελέτης για όλες τις επί μέρους κατασκευές, με αναπτύγματα οπλισμών»*.

Το παρόν πρακτικό, που αποτελεί την τελική πρόταση, κυρώνεται από όλα τα μέλη της Ομάδας Εργασίας (τακτικά και αναπληρωματικά), που συμμετείχαν στις συνεδριάσεις της και συνέβαλαν στην τελική διαμόρφωσή του και υπογράφεται ως εξής:

Μακρής Διονύσιος

τακτικό μέλος
Γεν Διτής Σ.Ε.
πρόεδρος του ΤΣΔΕ
υπεύθυνος συντονισμού

Κόκκινος Αντώνιος

τακτικό μέλος
μέλος ΤΣΔΕ

Ποτουρίδης Σταύρος

τακτικό μέλος
μέλος ΤΣΔΕ

Βράϊλας Εμμανουήλ

τακτικό μέλος
εκπρόσωπος ΣΑΤΕ

Ματτιές Μιχαήλ

τακτικό μέλος
εκπρόσωπος ΠΕΔΜΕΔΕ

Μεσοχωρίτης Ορέστης

τακτικό μέλος
εκπρόσωπος ΠΕΣΕΔΕ

Κάζος Γεώργιος

τακτικό μέλος
εκπρόσωπος ΣΕΓΜ

Σαββίδης Κων/νος

τακτικό μέλος
εκπρόσωπος ΙΟΚ

Ηλιόπουλος Γεώργιος

τακτικό μέλος
εκπρόσωπος Τ.Ε.Ε

Ροϊλός Αλέξανδρος

τακτικό μέλος
εκπρ.Γρ Νομ Συμβούλου

Πατσούκης Δημήτριος

τακτικό μέλος
επιθεωρητής Δ.Ε.

Φάμελλος Σωκράτης

τακτικό μέλος
εμπειρογνώμωνας

Παπαβασιλόπουλος Ελευθέριος
τακτικό μέλος
Μονάδα Τεχν.Υποστήριξης ΥΠΕΚΑ/ΜΟΔ

Αλεξίου Αθανάσιος
αναπληρωματικό μέλος
τμημ/ρχης ΕΥΔΕ/ΛΜΠΘ

Κωνσταντινίδης Δημήτριος
αναπληρωματικό μέλος
εκπρόσωπος ΣΑΤΕ

Κοτζαμπασάκης Ιωάννης
αναπληρωματικό μέλος
εκπρόσωπος ΙΟΚ

Ο Γραμματέας

Ρούσσος Ανδρέας

www.sate.gr